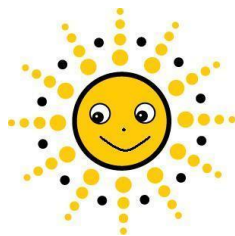

Mateřská škola SLUNÍČKO, Brno, Strnadova 13, příspěvková organizace

Fakultní škola pedagogické fakulty Masarykovy univerzity

č.j. 80/2017

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

TVOŘIVÁ ŠKOLIČKA
TVOŘÍME SPOLEČNĚ

***

Poskytujeme dětem i jejich rodičům tvůrčí prostředí, herní pohodu, harmonické vztahy, nové zkušenosti a dovednosti ve snaze uspokojit základní potřeby dítěte a vzájemně si porozumět.

***

Podklady pro zpracování ŠVP:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č. j. MSMT-38628/2016-1, ze dne 18. 1. 2017
Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV 2007
Osobnostně orientovaný model předškolní výchovy
ŠVP PV, č.j. 20/2013
Inspekční zpráva ČŠI, č.j. ČŠIB-1237/11-B, ze dne 2. 1. 2012
Vlastní hodnocení školy, 6. 6. 2017
Konkretizované očekávané výstupy, č.j. MSMT-9482/2012-22
Desatero pro rodiče dětí předškolního věku, č.j. MSMT-9482/2012-22
Manuál pro učitele MŠ – zdravý životní styl, 2011
Individualizace v mateřské škole, 2015
Hodnocení výsledků předškolního vzdělávání, 2012
Profesní kompetence učitele mateřské školy, 2013

Školní vzdělávací program byl po předchozích projednáních schválen na pedagogické radě dne: 1. 9. 2017 a plně nahrazuje ŠVP č.j. 20/2013 ze dne 12. 8. 2013 .

Účinnost od 1. 9. 2017

V Brně dne 1. 9. 2017

Razítko MŠ

Hana Schenková, ředitelka MŠ

OBSAH:**ČÍSLO STRÁNKY:**

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	2
Název a sídlo školy	
Jméno ředitelky	
Zřizovatel	
Platnost dokumentu	
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
Velikost školy, počet tříd	
Charakter budovy, okolí školy	
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	3
3.1. Věcné podmínky	4
3.2. Životospráva	5
3.3. Psychosociální podmínky	6
3.4. Organizace	7
3.5. Řízení mateřské školy	8
3.6. Personální podmínky – personální zajištění	8
▪ Pedagogická pravidla	9
3.7. Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů	9
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných	10
3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	11
4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd	
4.2. Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení učitelů	
4.3. Pravidla pro přijímání dětí	
4.4. Pravidla pro individuální vzdělávání	
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	12
5.1. Zaměření školy	
5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	13
▪ Hlavní vzdělávací záměry	
▪ Základní principy	
5.3. Metody a formy vzdělávací práce, prostředky plnění cílů	14
5.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	16
5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných	17
5.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	17
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	18
6.1. Integrované bloky (vzdělávací oblasti, charakteristiku hlavního smyslu, okruhy činností a očekávané výstupy)	
6.2. Doplnkové programy	30
6.3. Třídní vzdělávací programy	32
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA, hodnocení výsledků vzdělávání	34
7.1. Systém vnitřní evaluace a hodnocení MŠ	
7.2. Oblasti, techniky, časový plán, odpovědnost	
8. Přílohy – neveřejné	36
9. Prováděcí plány - neveřejné	

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název:	Tvořivá školička
Číslo jednací:	80/2017
Název školy:	Mateřská škola SLUNÍČKO, Brno, Strnadova 13, příspěvková organizace
Sídlo:	628 00 Brno, Strnadova 13
Právní forma:	Právní subjekt – příspěvková organizace
IČO:	49 46 67 80
Rezortní identifikátor školy:	600 107 892
IZO MŠ:	049 466 780
IZO ŠJ:	103 067 426
Identifikátor datové schránky:	93wkzbp
Zřizovatel školy:	ÚMČ Brno – Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno
Ředitelka školy:	Hana Schenková, statutární zástupce
Telefon:	544 211 544, ředitelka 737 917 940
Kapacita školy:	84 dětí
Kapacita školní jídelny:	90
Webové stránky školy:	http://www.slunicko-ms.cz
E-mailová adresa:	ms.strnadova@skolyjm.cz
Zpracoval:	ředitelka a pedagogickým tým mateřské školy
Platnost dokumentu:	ŠVP je platný od: 1. 9. 2017 do: 30. 8. 2022 ŠVP může být aktualizován na základě evaluačních zpráv nebo vlastního hodnocení školy vždy po projednání a schválení pedagogickou radou školy.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost školy, počet tříd

Mateřská škola je účelově postavená jednopatrová budova. Provoz školy byl zahájen 11. 11. 1985.

Ve škole jsou tři věkově smíšené třídy stejné velikosti, ve třídě je zapsáno maximálně 28 dětí, kapacita školy je 84 dětí. Vzdělávání zajišťuje pět učitelek a ředitelka školy. Tým školy dále tvoří školnice, provozní zaměstnanci a asistenti, vedoucí školní kuchyně a kuchařky. Počet zaměstnanců a jejich pracovních úvazků vychází z limitů, normativů a realizace projektů MŠMT a mění se v závislosti na těchto rozpočtových ukazatelích.

V přízemí budovy je umístěna třída Sluníček, v 1. patře třída Hvězdiček a Koťátek. Každá třída má vlastní osobitý charakter vybavení a barevného ladění. Společně celé škole je uspořádání prostředí do tvořivých dílniček a barevná koncepčnost školy jako celku. Plocha každé třídy je 140 m². U každé třídy je sklad lehátek, lehátka se v určeném čase připravují do herny, kde je dětem umožněn odpolední odpočinek. Každá třída má své vlastní sociální zařízení (oddělené WC, koupelnu), šatnu dětí, třídní kabinet učitelů a přípravnu stravy, která slouží k vydávání pokrmů a mytí použitého nádobí.

Vlastní vaření se uskutečňuje v prostorné školní kuchyni, která je zrekonstruovaná, vybavená konvektomatem. Provoz zajišťuje vedoucí školní jídelny, hlavní a pomocná kuchařka.

Podmínky pro kvalitu vzdělávání podporují další prostory školy: knihovna je prostorem pro sdílení, kolegiální a profesní podporu, mentoring, pedagogické porady, provozní porady týmu školy, síťování škol a další vzdělávání, konzultace s rodiči, kulaté stoly. Školní kabinet učitelů je metodickým centrem učebních pomůcek a podpory učitelů. Klíček je učebna pro individuální a skupinovou práci s dětmi s interaktivní tabulí, prostor pro

logopedickou prevencí a cílenou intervencí. Třídní kabinety a šatny učitelek jsou místem pro individuální konzultace s rodiči dětí. Součástí školy je kancelář ředitelky a sklad tělovýchovných pomůcek.

Technické zázemí tvoří kancelář vedoucí školní jídelny, šatna provozních zaměstnanců, spisovna, sklad potravin, sklad zeleniny, sklad prádla a čisticích prostředků, kotelna a rozvodna, kde je umístěna keramická pec.

2.2. Charakter budovy, okolí školy

Mateřská škola je panelová, typ vila-domu. Vstupy do budovy pro děti a rodiče jsou výtvarně řešeny v souladu s koncepcí školy tak, aby navozovaly pocit útulnosti, bezpečí a motivovaly ke vstupu do tříd.

U budovy je velká terasa zastíněná pergolou, zahradní učebna. Technický stav budovy je dobrý, kvalita je stále sledována, opravy, modernizace a technické zhodnocení průběžně realizovány.

Součástí školy je školní zahrada, která je celá oplocená, s brouzdalištěm a s vodní fontánou. Projekt pohádková zahrada je realizován od roku 1997 a je tvořen několika námětovými, výtvarně pojatými hřišti a pískovišti: Loď s pirátem; ZOO s drakem, šnekem, vláčkem; Stavba s domečkem, jeřábem, přesýpacím stolem. Pohybové aktivity podporuje dopravní hřiště, víceúčelové hřiště pro sport s umělým povrchem, brankami, košem pro košíkovou, sestava se skluzavkou, pohyblivou lávkou a žebříky. Další aktivity umožňuje Obchůdek, kolotoč, houpačky, pružinové houpačky, tabule pro malování apod. Ekologické aktivity umožňuje skalka, záhony, třídní zahrádky a bylinková zahrádka, domeček pro broučky a celý charakter zeleně v zahradě.

K zahradnímu vybavení patří zahradní sklad hraček, umývárna a WC pro děti. Zahradní nářadí a náčiní je uskladněno ve venkovním skladu nářadí.

Škola je umístěna v klidné části sídliště, s dobrou dopravní dostupností. Okolí školy má svoji historickou, kulturní, současnou i environmentální hodnotu.

Na území Líšně se nachází několik významných kulturních památek. Nejvýznamnější je kostel svatého Jiljí na náměstí Karla IV, líšeňský zámek s rozsáhlým parkem, objekt kaple na Kostelíčku tvoří nad Líšní dominantu a je zařazen do kulturních památek Ministerstva kultury, umožňuje krásný výhled.

Líšeň měla od pradávna svůj folklór, svoje zvyky a své typické nářečí. Hody, líšeňské tance a líšeňský kroj se udržely dodnes. Národopisné soubory: Stará Líšeň, Líšňáci a dětský Líšňáček.

Líšeň má velice krásné přírodní okolí. Mariánské údolí, nachází se v romantickém údolí Říček, s několika vodními nádržemi, obklopené hustým lesem. Hády jsou jednou z nejcennějších přírodních lokalit brněnského regionu. Chráněné území v naší bezprostřední blízkosti jsou:

- Hádecká planinka – přírodní rezervace
- Hornek – chráněná přírodní rezervace
- Staré zámky – prehistorické hradiště
- Horákovský hrad
- Růženin lom
- Naučné stezky

Současnost je charakteristická mohutnou stavební výstavbou, především bytovou zástavbou. Prostředí Líšně nám umožňuje řadu prožitkových vzdělávacích aktivit:

- Muzeum MHD – „čím se dříve cestovalo“ – stará Líšeň
- Spalovna
- Zetor – traktory
- Stará x nová Líšeň – stavby, staveniště, byty, domy – urbanistika
- Zámek – jezírko s vodotryskem a zlatými rybičkami, kostel
- Jízdárna, koně
- Mariánské údolí – ZOO koutek
- Galerie Hády
- Zahradnictví
- Dělnický dům – kulturní centru
- Knihovna
- Poliklinika Horníkova

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vytváří vzdělávací prostředí a zdravá kultura školy, ty jsou součástí výchovné a vzdělávací strategie. Pravidelné vyhodnocování, analýza, stanovení závěrů a dalších cílů jsou součástí evaluace a tyto záměry jsou

projednávány na poradách a rozpracovány plánech školy. Vycházíme z teze, že až 80% vzdělávání se realizuje prostřednictvím dobře nastavených podmínek.

3.1. Věcné podmínky

Prostory tříd a školy:

Vstup do školy je řešen třemi samostatnými vchody. Vstupní chodby do tříd a schodiště vytváří „slavobránu do světa dětí“, mají vlastní pohádkový záměr a námětově jsou vnitřně propojeny. Rodičům je škola v době provozu otevřena prostřednictvím elektronického vrátného. Třetí samostatný vchod je využíván pro vstup do knihovny v těch případech, kdy je knihovna využívána jako prostor pro rodiče, další vzdělávání a kolegiální podporu učitelů mezi školami.

Třídy jsou velké, slunné, dobře větratelné, mají svůj osobitý charakter vybavení a jsou uspořádány do „tvořivých dílniček“ tak, aby vzdělávací nabídka uspokojovala potřeby dětí podle jejich převažujícího typu inteligence. Velikost tříd nám umožňuje vytvoření dostatečného prostoru pro aktivity a pohyb dětí, vzájemné setkávání. Třídy a šatny dětí jsou barevně provázány tak, aby tvořily vzdělávací celek. Celá škola je barevně vyladěna s ohledem na psychologické působení barev a podporu vnitřní stimulace pro efektivní vzdělávání.

Třídní **kabinety** poskytují soukromí a důstojný prostor pro individuální konzultace s rodiči.

Materiální podmínky:

Nábytek tříd je funkční a v množství, které odpovídá počtu dětí. Šatny dětí jsou vybaveny na zakázku vyrobeným nábytkem, který vytváří předpoklady pro samostatnost dětí. Toalety organizačně umožňují zajistit dětem přiměřenou intimitu. V roce 2012 se realizovala generální oprava sociálního zařízení, rozšířilo se sociální zázemí pro děti. Každá třída má vlastní PC pro zpracování třídní dokumentace, prezentace umožňuje data-projektor, fotoaparát, videokamera, přenosné promítací plátno.

Hračky, pomůcky, nářadí, náčiní:

Hračky a učební pomůcky jsou ve třídách v potřebném množství, odpovídají věkovému složení tříd. Hračky jsou dětem volně přístupné v rámci dohodnutých pravidel. V každé třídě jsou vzdělávací sety Lego-dacta, Logico, zobcové flétny, klávesové nástroje, Klokánův kurf (diagnosticko intervenční nástroj), pomůcky pro práci s keramikou. Škola má vlastní keramickou pec. Další učební pomůcky jsou uloženy ve skladu tělovýchovných pomůcek. Knihovna je vybavena PC a zobrazovacím panelem. Ve školním kabinetu učitelů je pro potřeby tříd PC a multifunkční tiskárna. Některé velké učební pomůcky se na třídách dle potřeb střídají, např. divadelní scéna, paravany, domečky, relaxační bazén s kuličkami, stůl na vodu nebo písek apod.

Učitelé připravují dětem dostatek materiálu a pomůcek pro experimenty a plánovitě obměňují hračky a učební pomůcky na třídách, a tak podporují učení a motivaci. Děti si po sobě hračky průběžně uklízí. Učitelky dbají, aby ve třídě byl na první pohled vidět obsah probíraného tématu. „Návrh na pořízení učebních pomůcek“ je pravidelně vyhodnocován na pedagogické radě vždy v říjnu, je v souladu s třídním metodickým materiálem „tvořivé dílničky“, je součástí třídního vzdělávacího programu jednotlivých tříd.

Úprava interiéru:

Třídy jsou uspořádány do tvořivých dílniček, umožňují dětem výběr z pestré nabídky her a činností jejich zájmů, podporují rozvoj všech typů inteligence. Uspořádání tříd umožňuje individuální, skupinové i společné činnosti, je dostatečně variabilní. V šatnách dětí jsou velká zrcadla – podpora sebeuvědomění. Děti se svými výtvary podílí na výzdobě tříd, šaten a chodeb. Výzdoba tříd je v souladu s probíranými tématy.

Vybavení exteriéru:

Školní zahrada je funkčně členěná dle projektu Pohádková zahrada a umožňuje různé druhy aktivit. Zahradní pergola, zřízení a vybavení zahradní učebny vytváří prostor pro rozvíjení environmentálních a sportovních aktivit.

Hygienické a bezpečnostní požadavky realizuje prostřednictvím těchto vnitřních předpisů:

- Provozní řád a Sanitační řády
- Prověrký BOZP, požadavky na vybavení, opravy a investice
- Návrh na pořízení učebních pomůcek (součást třídního vzdělávacího plánu)
- Směrnice pro evidenci majetku, inventarizace

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti věcných podmínek:	Termín:
Generální rekonstrukce školy: vodovodní rozvody a elektroinstalace, zdravotní technika, výměna podlahových krytin a dveří v objektu, nová zelená střecha, ekvitermní regulace topení, kryty topení a obložení sloupů, nátěry a výmalba, generální klíče, videotelefony a další.	2017
Ve spolupráci se zřizovatelem nová lehátka pro děti.	2017
Vytvoříme školní úložiště dat.	2018
Opravy vstupních schodišť do budovy, bezbariérové vstupy	2018
Nový nátěr fasády budovy	2019
Ve spolupráci se zřizovatelem opravy a nátěry plotu okolo školní zahrady.	2019
Zaměříme se na efektivní využívání a doplňování učebních pomůcek – pregramotnosti.	2020

Vybavení pro vzdělávání dětí dvouletých.	2020
Rozšíříme nabídku vzdělávacích aktivit a přírodních prvků na školní zahradě.	2021

3.2. Živospráva

Zdravá výživa, strava a kultura stolování:

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava, je zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Skladba jídelníčku je pravidelně vyhodnocována „spotřebním košem“. Děti do jídla zásadně nenutíme, mají možnost výběru, volí si velikosti porce. Vedeme děti k samostatnosti při přípravě stravy a kulturním stravovacím návykům při stolování. Vytvořili jsme podmínky pro svačinkové rauty, důraz klademe na kvalitu stolování.

Děti jsou záměrně vedeny k tomu, aby stolovaly v klidu, pohodě a stravu přijímaly jako dar (respekt a úcta k přírodním procesům i těm, kdo stravu připravili). Učitelé jsou při stolování dětem vzorem. Komunikace o jídle je součástí kultury školy. Celý den je zajištěn pitný režim, který učitelky aktivně podporují. Základem pitného režimu je voda.

Školní jídelníček je zveřejňován v šatnách dětí i na webu MŠ, aby mohl být vhodně doplňován v rodinách. Rodičům umožňujeme ovlivňovat způsob stravování jejich dětí v mateřské škole (skladbu jídelníčku v jídelně, individuální volbu „vynechaných“ pokrmů, apod.).

Vnitřní pohoda a denní režim aktivního dne:

Denní řád v mateřské škole - stanovený režim dne a denní program je doporučená časová osa, aktuální realizace vychází z individuálních potřeb dětí a aktuálních akcí školy. Zajišťujeme dostatečný časový prostor pro spontánní hry dětí. Konkrétní organizace dne je stanovena ve Školním řádu.

Dodržováním režimu dne a týdne uspokojujeme u dětí potřebu jistoty a řádu. Aktivity společně plánujeme a reflektujeme. Děti mají možnost se samostatně orientovat v programu dne i týdne prostřednictvím časové osy, interaktivních nástěnek „Co a kdy děláme“, „Kdo je ve třídě“.

Zdravý pohyb a pobyt venku:

Je zajišťován každodenně. Délku pobytu přizpůsobujeme počasí a povětrnostním podmínkám. Umožňujeme dětem v největší možné míře pohybové vyžití.

Každodenně připravujeme pro děti nabídku pohybových činností. Realizujeme každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity, zdravotní cvičení. V každé třídě i na školní zahradě je prostor pro spontánní pohybové aktivity. Učitelé aktivně podporují pohyb každého dítěte a učí je novým dovednostem.

Zajištění odpočinku:

Respektujeme individuální potřeby odpočinku či spánku: potřeby dětí a požadavky rodičů. Minimální doba odpočinku v klidu na lůžku je ½ hod., následuje postupné vstávání, dětem je nabízen výběr klidových činností tak, aby nerušily děti, které odpočinek potřebují.

Zdravé prostředí

Předcházíme zraněním a infekcím, učíme děti dodržovat základní hygienické a bezpečnostní návyky, přizpůsobit své chování prostředí. Zásady bezpečnosti jsou zdůvodněné a srozumitelné.

Škola je členem celostátní sítě mateřských škol se zájmem o environmentální výchovu Mrkvička, soustavně usilujeme o zlepšování ekologické výchovy.

Podpora zdravého životního stylu probíhá prostřednictvím vzoru učitelky, personálu, cílených aktivit a realizací projektu Zdravá abeceda. Děti si osvojují zdravé návyky tím, že tématu zdraví věnujeme pozornost a vytváříme situace, ve kterých se děti mohou samostatně rozhodovat podle zásad zdravého životního stylu, dávat a přijímat zpětnou vazbu na tato rozhodnutí. Využíváme pyramidu zdravého životního stylu pro vysvětlování, plánování a reflexi.

Psychohygienické potřeby dětí dále konkrétně upravuje Provozní řád MŠ.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti živosprávy:	Termín:
Modernizace přípraven stravy, myčky	2017
Aktivity v projektu Konvička: ekologie s dětmi a pro děti, přírodovědná gramotnost	2017
Nový umělý povrch na dětské hřiště	2018
Vybavení pro stolování – kultura stravování	2018
Vzdělávací semináře, workshopy a besedy pro rodiče na téma živospráva	2018
Cílená podpora a rozvoj přírodovědné pregramotnosti, projekt Společenství praxe	2019
Zajistíme označení stromů, keřů a rostlina na školní zahradě – učíme se přírodou	2019
Budeme se záměrně věnovat tomu, co jíme: „Rodné listy pokrmů“ ve spolupráci se školní jídelnou	2019
Spolupráce se školní jídelnou: kultura stravování, komunikace a potřeby dvouletých dětí v MŠ	2020
Vnitřní motivaci a odpovědnost dětí v oblasti stravování podpoříme tím, že diferencovaně umožníme samostatnou přípravu velikosti porce hlavního jídla	2021

3.3. Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí:

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Zajistit dětem pocit jistoty a bezpečí je to nejdůležitější co děti potřebují. Svým jednáním vytváříme prostředí důvěry a vzájemné spolupráce.

Adaptace dětí:

Při zápisu jsou rodiče i děti seznamovány s prostředím školy, třídy i zaměstnanci. Rodičům nabízíme při úvodní prezentaci adaptační program, abychom dětem umožnili bezproblémový přechod z rodinného prostředí do MŠ. Věkově smíšené třídy umožňují nově přijatým dětem lepší podmínky pro adaptaci.

Respektování přirozených dětských potřeb: Vycházíme z teorie uspokojování základních lidských potřeb dle Maslowa, uspokojování sociálních potřeb (Svoboda) a uspokojování potřeb dětí předškolního věku (Matějčiček). Prioritní důraz klademe na sycení základních sociálních potřeb dětí – cesta k sebeuvědomění, sebedůvěře, seberealizaci, samostatnosti.

Rovnost v postavení dětí:

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Pro pocity jistoty a bezpečí (uspokojování základních potřeb dětí) vytyčujeme „jasné hranice“. Systematicky sledujeme individuální potřeby všech dětí při vzdělávání, spolupracujeme s odbornými pracovišti. Poskytujeme specifickou podporu všem dětem, které ji potřebují. Prostřednictvím portfolií dítěte shrmažďujeme výsledky a pokroky dětí s cílem podporovat dítě k dosažení maximálního učebního pokroku.

Pravidla soužití:

Osobní svoboda a volnost je respektována a současně jsou vytvořeny hranice, vyplývající z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Děti se podílí na vytváření pravidel soužití. Graficky ztvárněná i slovně popsaná pravidla jsou ve třídě vyvěšena, slouží pro zpětnou vazbu. Naším cílem je, aby je děti přijaly za své, učily se je aktivně používat a využívat při případném řešení problému. Učitelky společně s dětmi vytváří limity a jasná pravidla chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Preventivním opatřením rizikového chování je uplatňování zásady nulové tolerance učitelů k chování, které ohrožuje druhé, protože limity chrání i brání. Vycházíme z toho, že akceschopnost je projevem tvořivosti nebo agrese.

Komunikace:

Péče o děti je podporující, počítáme s aktivní účastí dětí při všech činnostech. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Vedeme děti, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů samostatně dle dohodnutých pravidel, nebo aby uměly požádat o pomoc kamaráda. Učitelé spolu s dítětem hledají řešení problému tak, aby si uvědomovalo následky svého chování. V oblasti komunikace důsledně užíváme „popisný jazyk“ a „zpětnou vazbu“ pro zvýšení efektivity učení. Děti jsou podporovány pozitivní motivací a adresným hodnocením.

Pedagogický styl umožňuje každému dítěti maximální možnost spoluúčasti a samostatného rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Plánování činností vychází z potřeb dětí, volíme témata dětem blízká, užitečná a srozumitelná. Vytváříme společné třídní myšlenkové mapy. Oceňujeme a podporujeme vše dobré.

Vycházíme z přímých zážitků a ze zkušeností dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat, experimentovat. Podněcujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat a získávat nové zkušenosti. Využíváme přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytujeme dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Tento pedagogický styl podporuje rozvíjení gramotností v naší škole.

Záměrně vytváříme prostor pro děti k hodnocení a sebehodnocení – pravidelné hodnotící kroužky. Společně s dětmi vytváříme jejich rozvojová portfolia.

Podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů:

V naší škole převažuje pozitivní hodnocení dětí, snažíme se využívat důsledně metody zpětné vazby v hodnocení dětí, podporujeme u dětí samostatnost a schopnost důvěřovat si. Pěstujeme „hladivé rituály“ a „metody dotyků“. U dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou vedeny nenásilně a cílevědomě k prosociálnímu chování.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti psychosociálních podmínek:	Termín:
Využití metody videotréninku interakcí pro oceňování a podporu užitečných strategií	2017
Projekt „Dívej se, naslouchej a říkej“ – zvyšování kvality efektivních komunikačních dovedností	
Individualizace vzdělávání – pedagogická diagnostika a intervence „Klokanův kufí“, diagnosticko intervenční nástroj	2017
Podporovat socio-emoční rozvoj dětí. Pyramida učení – učitelské kompetence a strategie	2018
Zásady a prvky inkluzivní metodiky „Dobrý začátek“: navazování vztahů, přátelství a kooperace dětí, vedení dětí k řešení konfliktů, snižování agresivního chování, rozvoj empatie, emoční regulace a další aspekty jejich socio-emočního vývoje v těchto stěžejních prvních letech života	

Vzdělávací semináře, workshopy a besedy pro rodiče na téma komunikace	2018
Budeme se učit vytvářet „malé příběhy“ – filosofie pro děti	2019
Práce s dvouletými dětmi, jejich potřeby a specifika	2019
Sociální učení, zóna proximálního rozvoje, scaffolding – stavba lešení	2020
Problémové chování a identifikace potřeb dítěte, pozitivní konotace, usměrňování a vedení	2021

3.4. Organizace – organizace chodu školy¹

Organizace života dětí:

Denní řád je dle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám i činnostem dětí. Organizace dne je přílohou Školního řádu, je to doporučená časová osa a z hlediska zdraví dětí se řídí těmito pravidly:

- rituál přijetí, těšení, loučení – hladící rituály
- každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity a preventivní logopedická cvičení
- do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány **řízené** zdravotně preventivní pohybové aktivity
- zdravotní cvičení realizujeme v malých skupinkách tak, aby učitel mohl kontrolovat správné provádění cviků jednotlivých dětí
- ranní společný kroužek (komunitní, hodnotící, plánovací, reflexní)
- maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly
- minimálně dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- aktivní celodenní pitný režim
- odpolední odpočinek pro nespávající děti maximálně ½ hod v klidném prostředí, tato doba umožňuje usnout těm dětem, které to potřebují
- denní program, jeho organizace a nabídka činností vychází z potřeb dětí, pedagogické diagnostiky a tematického třídního plánu
- podporu vnitřní motivace k učení, svobodu a možnost volby realizujeme prostřednictvím včas připravených pomůcek a materiálů
- cíleně plánujeme nabídku činností, které podněcují děti k vlastní aktivitě, experimentování a samostatnému organizování
- pozorovací čtvrtky učitelů jsou formou záměrného pozorování dětí dle předem stanovených kritérií a výsledky pozorování využíváme pro diferenciaci vzdělávání
- vizualizace třídních témat i hodnocení

Organizace vzdělávacího procesu:

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Vyváženě plánujeme nabídku spontánních i řízených aktivit, vycházíme z potřeb a zájmu dětí, s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a možnosti. Tvořivost a experimentování podporujeme vytvářením společných myšlenkových map. Učitelky během dne souběžně připravují a organizují diferencovanou nabídku přímo či nepřímou řízených činností tak, aby si z nich děti mohly vybrat.

Třídy jsou řešeny jako tvořivé dílničky, které vytváří prostor pro spontánní hry i cílenou vzdělávací nabídku. Systém dílniček umožňuje dětem vlastní aktivitu, organizování a experimentování. Děti mají hry a pomůcky volně přístupné za předem dohodnutých pravidel. Podporujeme rozvíjení her citlivě volenou a obměňovanou nabídkou materiálů a pomůcek. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, dílo či výrobek uchovat, vystavit, podělit se o zážitky z procesu tvorby.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti organizace:	Termín:
Aktivní hledání učitele mateřské školy na zkrácený pracovní úvazek	2017
Uplatňovat výchovně-vzdělávací strategie směřující k individualizaci (samostudium, reflexe do portfolia učitele)	2017
Připravovat v rámci tématu na každý den činnosti, které budou děti provádět samostatně (ve dvojicích, skupinkách)	2017
Didaktika předškolního věku / Podpora pregramotnosti v předškolním vzdělávání	2017-2019
Skupinová forma výuky založená na kooperativní učení jako jedna ze strategií práce v MŠ	2018
Aktivní využívání skupinových technik (tj. tematických skupinových her s řízenou reflexí)	2019
Organizační formy v MŠ podporující individualizované, skupinové a kooperační učení	2019
Hledání příležitostí k využívání kooperativních a prožitkových forem vzdělávání	2020
Podpora a rozvoj přírodovědné pregramotnosti	2021

¹ Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od 1. 9. 2020 se předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Předškolní vzdělávání je od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

3.5. Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy upravuje konkrétně Organizační řád včetně konkrétních pracovních náplní, informačního systému, delegování pravomocí (základní norma školy ve smyslu vnitřního řízení). Nástroji řízení jsou všechny vnitřní směrnice, předpisy a řády školy, zejména:

- Školní řád (upravuje činnost a pravidla provozu školy ve vztahu k rodičům, dětem a veřejnosti)
- Provozní řád mateřské školy a Sanitační řád školní jídelny (zajišťuje hygienické předpisy)
- Pracovní řád pro zaměstnance škol
- Předpisy BOZP a PO
- Pedagogické rady

Naše společné motto je „dělat dobré věci dobře“, tedy pracovat efektivně. Hlavním znakem je cílevědomý přístup založený na spoluúčasti (participativní), sdílené vize a cíle. Vedení školy uplatňuje ve své činnosti základní principy školní kultury a dbá o důslednost v uskutečňování cílů, o příjemné pracovní prostředí, pořádek, další vzdělávání zaměstnanců, jasná a spravedlivá pravidla, zvyšování sebeúcty a míry odpovědnosti. Všechny záležitosti školy se pravidelně konzultují na pedagogických a provozních poradách. Je podporováno tvůrčí klima. Kvalita vzdělávacího procesu je z hlediska vzájemnosti, proaktivity a odpovědnosti realizována denními třídními ½ hodinkami, týmovými úterky a pozorovacími čtvrtky. Prostřednictvím videonahrávek a videotréninku interakcí realizujeme společné sdílení a posilování všeho dobrého v oblasti diferenciací a individualizace předškolního vzdělávání. Funkčnost plánování diskutujeme a vzájemně prezentujeme na pedagogických radách, inspirujeme se vzájemnými hospitacemi, sdílením zkušeností v týmu.

Využíváme nástroj Rámec profesních kvalit učitele MŠ pro reflexi i plánování pedagogického rozvoje každého učitele, plány periodicky vyhodnocujeme. Pozornost věnujeme týmové spolupráci a tréninku dovedností v oblasti osobnostní a sociální výchovy, emočního a sociálního rozvoje učitelů. Podporujeme vzájemné učení formou návštěv a prezentace dobré praxe mezi učiteli školy i dalšími MŠ s cílem zvyšování kvality předškolního vzdělávání, účinné rozvíjení potenciál každého dítěte. Využíváme pozorovací, dokladové zjišťovací a zjišťovací archy pro zkvalitnění implementace ŠVP PV v jednotlivých oblastech vzdělávacího procesu. Ředitelka má zpracovaný systém vedení a profesního rozvoje učitelů prostřednictvím rozvojových portfolií.

Vedením a řízením nepedagogických pracovníků jsou pověřeny vedoucí školní jídelny a zástupkyně.

Ředitelka spolupracuje se zřizovatelem, odborem školství MMB a KÚ JMK a dalšími orgány státní správy. V oblasti vzdělávání zejména s PPP, SPC, EKO centem, logopedem, PdF MU, APV, NÚV, NIDV, všemi ZŠ v Líšni, podporuje spolupráci s rodiči.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti řízení mateřské školy:	Termín:
Skupinová supervize – podpora profesního rozvoje učitelů, týmové spolupráce, vzájemné užitečné poskytování zpětné vazby.	2017-2018
Projekt MAP a Rovný přístup k předškolnímu vzdělávání ve městě Brně. Cílem projektu je zvýšení kvality a podpora inkluze předškolního vzdělávání.	2017-2019
Projekt Rosteme společně, Šablony pro MŠ. Projekt je zaměřen na společné vzdělávání, usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ a profesní rozvoj pedagogů.	2017-2019
Projekt Podpora pregramotností v předškolním vzdělávání. Společenství praxe - propojení teorie a praxe z hlediska specifik předškolního vzdělávání. Tvorba podmínek, metody a formy práce.	2017-2019
Realizace projektu Podpora práce učitelů – dovednosti pro rozvíjení předčtenářské, předmatematické a digitální gramotnosti dětí (PPUČ)	2017 -2022
Rozvíjení kultury učení: reflexe, profesní rozvoj, sdílení ve škole i mezi školami	2018
Využijeme kritéria modelu „Kvalitní školy“ pro hodnocení vzdělávání.	2019

3.6. Personální podmínky – personální zajištění

Všechny učitelky jsou plně kvalifikované, mají předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost. O čistotu a pořádek ve škole se starají provozní zaměstnanci. Provoz školní jídelny zajišťuje vedoucí školní jídelny, která je současně hospodářkou školy. Stravu připravují paní kuchařky.

Učitelé pravidelně sledují a vyhodnocují svoji práci na základě evaluačních kritérií, rozvíjí své schopnosti reflektování. Pro své sebehodnocení využívají nástroje Rámec profesních kvalit učitele MŠ a inspirací je nám i rámec kvality Kompetentní učitel 21. století. Formou dokladových portfolií učitelé prezentují svoje kompetence a vzdělávací úspěchy, dokladují svůj osobní pokrok za uplynulý školní rok.

Pro nové zaměstnance škola jmenuje „důvěrného průvodce“ pro uvádění do praxe naší MŠ (systém uvádění s cílem respektovat odborné zásady a pravidla profesní etiky). Cíleně podporujeme rozvoj pedagogických schopností začínajících učitelů formou adaptačního programu a nabídkou mentorské podpory.

Ředitelka školy využívá maximální možné výše úvazků učitelů a přizpůsobuje rozpis přímé pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Cílem je zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin. Výčet činností pro efektivní souběžné působení dvou učitelů ve třídě je uveden v kapitole 4.2. Organizace vzdělávání.

Naše pedagogická pravidla:

1. **Vytváříme a dodržujeme pedagogická pravidla a metody práce**, které vedou děti k sebeuvědomění, pozornému vnímání, aktivitě, experimentování, k přemýšlení, formulování vlastních názorů, zdravému sebevědomí a odpovědnosti za vlastní rozhodování.
2. **Důsledně používáme vzorce chování** a jednání, které jsou pro děti příkladem.
3. **Pravidlo spolupráce** všech vychovatelů. Spolupracujeme s rodiči, hledáme nové formy spolupráce. Kooperujeme mezi sebou v MŠ, využíváme potenciálu našich učitelů ku prospěchu celé MŠ.
4. **Pravidlo ohledu** na věkové a individuální zvláštnosti. Uplatňujeme takové nároky, které dítě podněcují, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji.
5. **Pravidlo 3P: pozorovat, podpořit vše dobré, posilovat vhodné chování** – vyhýbat se negativním komentářům.
6. **Pravidlo cílevědomosti** (plánování, naplňování cílů RVP, ŠVP, stanovování a realizace závěrů pedagogických diagnostik).
7. **Pravidlo zpevňování** (opakování a upevňování žádoucích návyků a dovedností, návaznost).
8. **Usmíváme se** – 1. komunikační pravidlo.
9. **Neděláme druhému to, co nechceme, aby on dělal nám** – zlaté komunikační pravidlo.
10. Každý den pochválíme sebe i někoho z kolektivu.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti personální podmínky:	Termín:
Uvádění nových zaměstnanců do praxe	2017
Aktivní hledání možností pro personální posílení mateřské školy	2017
Individuální supervize	2018
Rozvíjení mentorských dovedností	2018
Rozvíjení dovedností prezentace ŠVP, TVP, Školního řádu směrem k rodičovské veřejnosti.	2019
Technické zajištění a rozvíjení kompetencí zaměstnanců v oblasti IT gramotnosti	2019
Rozvíjení efektivních návyků zaměstnanců (Respektovat a být respektován, Covey – 8 návyků)	2017 -2022

3.7. Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů

Spolupracujeme s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubit vzájemné výchovné působení rodiny a MŠ. Škola je držitelem certifikátu: Rodiče vítání².

Spolupracujeme s rodiči již od úvodní prezentace, nabízíme adaptační program. Rodiče se mohou zúčastnit programu s dítětem v MŠ a jsou vždy vítáni. Máme vytvořena pravidla pro společný pobyt dětí a rodičů ve třídě (rozdělení rolí). Zveme rodiče (prarodiče) do školky, aby se aktivně zúčastnili společné práce se svým dítětem.

Rodiče se podílí se na přípravě, tvorbě i realizaci různých projektů, účastní se kulturních akcí, tvořivých dílen, besed apod.

Pravidelně seznamuje rodiče se všemi aktivitami školy a záměry třídních vzdělávacích programů, zveřejňujeme vzdělávací obsah a rodičům nabízíme spoluúčast, prezentujeme výsledky projektů, práce dětí na nástěnkách v šatnách dětí i na webu školy.

Práva rodičů jsou součástí Školního řádu. Rodiče mají právo kdykoli si vyžádat konzultaci s učitelkou nebo ředitelkou školy a být informován o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení.

Pravidelně pořádáme individuální konzultační hodiny, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí, nabízíme zajištění poradenského servisu k otázkám výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Podkladem pro individuální konzultační hodiny je portfolio dítěte a Desatero pro rodiče dětí předškolního věku. U „předškoláků“ účinně spolupracujeme s rodiči tak, aby děti přechod na základní školu úspěšně zvládly.

Nabízíme rodičům pomoc při zajištění konzultace pedagogicko-psychologického poradce. Umíme rodičům doporučit logopeda, s nímž spolupracujeme.

Pořádáme vzdělávací semináře pro rodiče, připravujeme pro rodiče nabídku vzdělávání pro rozšiřování jejich rodičovských kompetencí.

Zásadně nedáváme nevyžádané rady.

Rodičům umožňujeme ovlivňovat způsob stravování jejich dětí v mateřské škole (skladbu jídelníčku v jídelně, individuální volbu „vynechaných“ pokrmů apod.).

Rodičům umožňujeme po domluvě využívat prostory mateřské školy k vlastním akcím.

² <http://www.rodicevitani.cz>

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti spoluúčasti rodičů:	Termín:
Pravidelná aktualizace fotogalerie pro rodiče dětí a webu školy	2017
Pravidla pro využívání knihovny mateřské školy k akcím rodičů	2018
Zavedeme systém, jak mohou rodiče komentovat a připomínkovat úroveň, kvalitu a skladbu jídelníčku	2018
Rozvíjení dovedností mentorské podpory učitelů ve vztahu k rodičům dětí	2019
Zaměříme se na konkrétní prezentaci forem a metod vzdělávání, které uplatňujeme při realizaci ŠVP, zejména v oblasti efektivní komunikace a oblasti odměn a trestů	2019
Rozvíjení dovedností prezentace ŠVP, TVP, Školního řádu směrem k rodičovské veřejnosti.	2017 -2022
Každoročně usilujeme o získání certifikátu „Rodiče vítáni“	2017 -2022

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podmínky k rozvoji jejich osobnosti, aby dosahovaly co největší samostatnosti, maximálního učebního pokroku. Základním přístupem je **respektující komunikace**, vytváření pozitivního **třídního klimatu** pro přijetí a zapojení dítěte do kolektivu dětí. Vycházíme z důsledné pedagogické diagnostiky. Spolupráci s rodiči formou individuálních konzultací považujeme za stěžejní pro rozvoj dítěte. Škola poskytuje specifickou pomoc všem dětem, které ji potřebují. Limitující je vysoký počet dětí ve třídě.

V každé třídě je diagnosticko-intervenční učební pomůcka Klokanův kufr, metodika pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí se spec. vzdělávacími potřebami:	Termín:
Rozšiřování pedagogických dovedností: inkluzivní metodika Dobrý začátek, Hafíkovy hry a povídaní	2017 - 2018
Posilovat dovednosti učitelů navazovat konstruktivní vztahy s rodiči dětí založené na důvěře a spolupráci	2019 - 2020
Pravidelné jednání pedagogické rady: hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k SVP ³ dětí a PLPP ⁴ , IVP ⁵	2017 -2022
Uplatňování dohodnutých zásad pro spolupráci se školními asistenty, asistenty pedagoga, koordinátory s učiteli a dalšími zaměstnanci školy	2017 -2022

3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

V naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit nabízeny činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí nadaných:	Termín:
Rozšiřování nabídky pomůcek, knih a encyklopedií	2017 - 2018
Vyhledávání nadaných dětí v předškolním věku, Pět pohledů na nadání, samostudium a reflexe	2019 - 2020
Metody a strategie podporující rozvoj gramotností dětí nadaných	2021 -2022

3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola vytváří **podmínky pro adaptaci** dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami a navazuje úzkou spolupráci s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte do MŠ, **před zahájením docházky** dítěte. Postup adaptace a postupné zvyšování délky pobytu v mateřské škole individuálně projednávají a konzultují učitelé se zákonnými zástupci dítěte s cílem zajistit pro dítě i jeho blízké odpovídající pocit jistoty a bezpečí, zejména zvládnutí odloučení od rodičů, podpora samostatnosti a sebeobslužných dovedností. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Učitelé reflektují společně s rodiči tato témata:

- Adaptace – průběh, časování, možné reakce dítěte, pozitivní motivace v rodině

³ SVP – speciální vzdělávací potřeby

⁴ PLPP – Plán pedagogické podpory

⁵ IVP – Individuální vzdělávací plán

- Přiměřenost doby pobytu dítěte – možnosti přizpůsobení pracovní doby rodičů, pomoc širší rodiny
- Nemocnost – dítě může být v prvním roce náchylnější k nemocem, s tím by měli rodiče počítat a dbát na doléčení každé nemoci (vzájemná solidarita)
- Stravování – dopřát dítěti poznávat nové chutě
- Pravidelný režim – důležité pro pocit bezpečí; dítě potřebuje pravidla a řád

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelé uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, přizpůsobují organizaci střídáním nabídky činností, zaměřují se na trénování návyků a praktických dovedností, ponechávají co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí od dvou do tří let	Termín:
Zajištění podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti	2017- 2018
Analyzovat organizaci a režim dne k potřebám dětí dvouletých (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Zajistit věcné a materiální a organizační prostředí s důrazem na bezpečnost a s přiměřeným množstvím podnětů. Zajištění personální podpory	2019 - 2020
Na základě evaluace realizovat opatření pro efektivní vzdělávání dětí do tří let	2021 - 2022

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:

4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

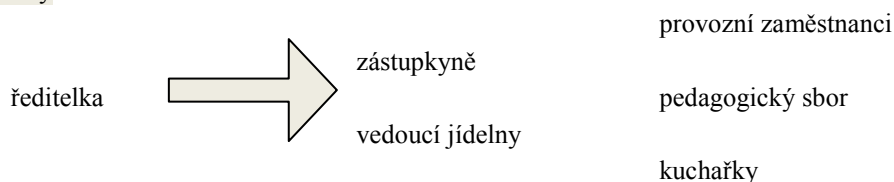
V naší mateřské škole jsou tři věkově smíšené třídy Sluníčka, Hvězdičky a Kotátka, zpravidla pro děti ve věku od 3 do 6 let⁶. Každá třída se naplňuje do počtu 28 dětí⁷. Složení dětského kolektivu se nemění. Za děti, které odchází do základní školy, jsou přijímány děti nové a tyto doplňují stávající dětský kolektiv. Do jednotlivých tříd jsou nové děti zařazovány s ohledem na věkovou strukturu, aby ve třídách byly přibližně stejně velké věkové skupiny a vyvážený poměr chlapců a dívek, podle možností zohledňujeme přání rodičů při výběru třídy, sourozence zařazujeme společně do třídy vždy.

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelů, jejich profesním zaměřením. V oblasti poskytování vzdělávání se všechny třídy řídí společnými zásadami:

- 1) Věkově smíšené třídy významně přispívají k sociálnímu zrání dětí:
  - novým dětem je usnadněn adaptační proces, přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování;
  - děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese
  - starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti;
  - složení třídy podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe
- 2) Třídy si připravují vlastní třídní vzdělávací program podle pravidel ve ŠVP PV
- 3) Ve všech třídách jsou vytvořeny Tvořivé dílničky se společnými základními organizačními pravidly
- 4) Každá třída má vlastní pravidla soužití, která jsou závazná pro všechny dospělé (dětí se je učí postupně)
- 5) Doplňkový program pěvecký kroužek Zvoneček zajišťujeme společně, dle schopností a zájmu dětí a rodičů
- 6) V každé třídě se samostatně realizují doplňkové programy Klíček pro jazýček – logopedická prevence, hra na zobcovou flétnu, tvoření z keramiky, narozeninový den

Ve všech třídách poskytujeme dětem srovnatelnou vzdělávací nabídku, při výběru metod a forem práce máme ve škole dohodnutý společná východiska, principy a pravidla s respektem k osobnosti učitele a jeho tvořivosti.

Organizační schéma školy:

⁶ Popis současného stavu

⁷ Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších novelizací

4.2. Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů v každé třídě

Činnosti praktické a intelektové (neboli učivo) jsou pro děti „vzdělávací nabídkou“, **souběžné pedagogické působení dvou učitelů ve třídě zkvalitňuje individualizaci vzdělávání:**

- dopolední hry a práce dětí v tvořivých dílničkách;
- ranní a komunitní kruh (společné sdílení, plánování, hodnocení, reflexe, diskuse);
- realizace doplňkových programů (práce ve skupinkách);
- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě);
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní);
- tvorba a reflexe portfolií dítěte;
- didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně.

Konkrétní výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě, vychází z rozpisu pracovní doby učitelů, toto opatření umožňuje pružně reagovat na řešení aktuálních situací.

4.3. Pravidla pro přijímání dětí

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy jsou stanovena ve Školním řádu, při přijímání dětí škola respektuje rovný přístup ke vzdělávání. Děti do mateřské školy mohou být přijaty na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítě k předškolnímu vzdělávání. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola po dohodě se zřizovatelem pro přijetí dítěte na následující školní rok. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů, zodpovídá za průběh přijímacího řízení. Počet míst pro nové děti je dán počtem dětí, které odchází do základní školy.

4.4. Pravidla pro individuální vzdělávání

Pravidla pro individuální vzdělávání⁸ v případě povinného předškolního vzdělávání jsou uvedena ve Školním řádu. Rodiče dětí jsou informováni o oblastech, v nichž se má dítě individuálně vzdělávat, tyto oblasti vychází z RVP PV, dále doporučujeme „Desatero pro rodiče dětí předškolního věku“⁹, které je přehledem základních dovedností, které má dítě mít před vstupem do ZŠ.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

5.1. Zaměření školy

Vize školy: Společný růst

Všichni máme schopnost růstu, možnost rozvíjet se a zvětšovat svůj potenciál, rozvíjet nadání. K tomu potřebujeme trpělivost, péči, podporu, povzbuzení, otevřenost, touhu porozumět a důvěru. Chceme společně vytvářet prostředí pro učení s pozitivní energií, být chápavější, empatictější a důslednější.

Koncepce školy

Chceme vytvořit dětem ve škole vlivné a bezpečné prostředí plné pohody a bohatých zážitků, ve kterém budou moci maximálně rozvinout své osobní předpoklady tak, aby z naší mateřské školy odcházely otevřené životu, dalšímu vzdělávání a dobře vybavené do situací, které je v životě přirozeně čekají.

Nabídkou různorodých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, prožívání, hledání, experimentování a prostřednictvím respektování přirozených lidských potřeb chceme umožnit dítěti objevování světa.

Naše koncepce vychází z Osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání.

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

⁸ Individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona. Dítě na základě žádosti rodičů nenavštěvuje MŠ.

⁹ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/desatero-pro-rodice-deti-predskolniho-veku>

Hlavní vzdělávací záměry (rámcové cíle a klíčové kompetence dětí)

V našem vzdělávacím programu klademe důraz na

rozvoj	SEBEREALIZACE	A	TVOŘIVOST	dítěte;
osvojení	KOMUNIKACE	A	SPOLUPRÁCE	děti;
získání	SAMOSTATNOST	A	ODPOVĚDNOST	dítěte.

Usilujeme, aby dítě zpravidla dokázalo, umělo, zvládlo:

Umí uplatnit svou aktivitu a hodnotit svoje postoje.

Je tvořivě, schopné v různých situacích hledat vlastní řešení a přístupy.

Dokáže se vyjádřit, spolurozhodovat, souhlasit i oponovat.

Respektuje dohodnutá pravidla, uplatňuje společenské návyky .

Využívá právo volby a své rozhodnutí nese odpovědnost.

kompetence:

- k učení
- řešení problémů
- komunikativní
- sociální
- činnostní

Rámcové cíle	Hlavní vzdělávací záměry ŠVP	PEDAGIGICÉ ZÁMĚRY UČITELEK založené na respektu a efektivní komunikaci (kniha Respektovat a být respektován, manželé Kopřivovi, nakladatelství Spirála)
Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání	rozvoj seberealizace a tvořivosti	„Návyky a dovednosti“ Učit děti a rozvítet jejich sebeobslužné dovednosti a vést je k dovednostem každodenního života, pomáhat jim vytvářet žádoucí dovednosti a návyky, které budou používat na základě vnitřní motivace i tehdy, když budou sami (dodržování hygieny, držet své věci v pořádku, plnit sliby, chovat se slušně).
Osvojení hodnot, na nichž je založena naše společnost	osvojení komunikace a spolupráce	„Péče o vztahy“ Být současně s dětmi v dobrých vztazích založených na vzájemném respektu a důvěře. Tím pomáhat vytvářet a osvojit si pozitivní model vztahů pro život. Umožnit jim prožívat vztahy mezi lidmi založené na důvěře, bezpečí, respektu a pomáhat jim, aby se naučily takové vztahy samy navozovat. (zvnitřnění hodnot)
Získání osobních postojů (získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí).	získání samostatnosti a odpovědnosti	„Sebepoznání“ Vést děti tak, aby získaly zdravou sebeúctu – představu o sobě jako o dobrém, schopném a zodpovědném člověku. Aby měly možnost bohatě prožívat emoce, učily se je zvládat, postupně si zvnitřňovaly všeobecně přijímané hodnoty a morální normy, vytvářely si prosociální postoje k druhým lidem. Podporovat rozvoj jejich osobnosti (poznání sama sebe, vlastních emocí, budování sebeúcty, sebedůvěry, rozvoj schopností, emocionální, sociální a morální vývoj).“

Základní principy vzdělávání a prostředky k jejich naplňování

Pojetí dítěte:	1. Respekt ke každému dítěti a k přirozeným lidským potřebám. Individuální přístup.
Vztah k rodině:	2. Nabídka spolupráce ve vzdělávacím programu a pravidelný informační servis.
Vztah k počátečnímu vzdělávání:	3. Spolupráce se základní školou. 4. Tvořivé dílny.
Hra a učení:	5. Vytváření pozitivního a bezpečného prostředí. 6. Podnětné prostředí. 7. Vzdělávací prostředí, integrované učení.
Samostatnost, spontánnost, tvořivost:	8. Vytváření návyků a pravidel, sebehodnocení. 9. Komunikace a spolupráce.
Individualizace:	10. Pozorování, individuální plánování, diferencovaná míra podpory.

Podpora a rozvíjení pregramotností v naší mateřské škole

Naší snahou je u dětí vytvářet předpoklady pro jednotlivé gramotnosti, tedy uplatňování znalostí, dovedností a postojů v „praktickém životě“. Dětem budeme předkládat aktivity pro využití poznatků v rozmanitých situacích a kontextech.

Východiskem pedagogické práce je konstruktivistický model vzdělávání. Vycházíme ze zkušeností a prožitků dítěte, jeho zvědavosti, touze objevovat, zkoušet a experimentovat. Posilujeme pozitivní motivaci k aktivnímu, samostatnému učení a formou zpětné vazby vedeme děti k sebehodnocení. Nepředáváme hotové myšlenky, učíme děti argumentovat, diskutovat, vyvozovat.

Při rozvoji pregramotností u dětí budeme uplatňovat tyto **principy**:

- **DŮVĚRA**: budování důvěry ve vlastní schopnosti dítěte, v podněcování jeho zvědavosti a potřeby klást otázky
- **RADOST**: potřeba dítěte opakovaně zažívat radost a uspokojení z úspěšně vyřešeného úkolu, pochopení nového pojmu, vztahu, argumentu nebo situace
- **MOTIVACE**: vnitřní motivace vychází z pocitu úspěchu (můžu – chci – dokážu to!)

Zaměříme se zejména na rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti.

5.3. Metody a formy vzdělávání, prostředky plnění cílů

Východiskem pro efektivní vzdělávání je uspokojování potřeb dítěte předškolního věku a vytváření podmínek pro jejich naplnění v každodenní práci školy.

Základní sociální potřeby:

1. **potřeba bezpečí a lásky**
2. **potřeba místa**
3. **potřeba limitu**
4. **potřeba podnětu, péče a výživy**
5. **potřeba podpory**

Model potřeb malého dítěte podle Matějčička, Langmeiera:

1. **stimulace** – potřeba určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů
2. **smysluplný svět** – potřeba určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech
3. **citový vztah** – potřeba prvotních citových a sociálních vztahů
4. **osobní identita** – potřeba společenského uplatnění a společenské hodnoty, seberealizace
5. **otevřená budoucnost** – potřeba radostné životní perspektivy

Hierarchie potřeb dle Maslowa, obecně platná pro všechny lidi:

1. **hygienické a fyziologické potřeby**
2. **potřeby pocitu bezpečí**: (jistoty, stálosti spolehlivosti, pořádku, pravidel, mezí, osvobození od strachu, úzkosti a chaosu)
3. **potřeba sounáležitosti** (lásky, náklonnosti, shody a ztotožnění, potřeba někam patřit)
4. **potřeba uznání**, spravedlnosti (sebedůvěry, sebeúcty)
5. **potřeba seberealizace** (sebenaplnění)

Základní výchovné působení: pedagogický konstruktivismus

- neklademe důraz na objem vědomostí, ale na schopnost jejich využití a uvádění do vztahů
- rozvíjíme komunikační dovednosti ve všech jejich formách, podporujeme rozvoj samostatnosti a odpovědnosti, mravní rozvoj, tvořivost, míru a úroveň seberealizace a sebepoznávacích schopností i stylu učení
- vytváříme podmínky pro styk s vrstevníky a možnosti získávání sociálních zkušeností (učíme děti reagovat a brát ohled na druhé)

Základní principy pedagogického konstruktivismu:

- Respektování principu **blízké zkušenosti dítěte**. Umožňujeme dítěti navázat vždy na to, co již zná.
- Vytváříme situace, v nichž se dítě **učí prostřednictvím vlastní činnosti**, nikoliv jen výkladem učitelky.
- Uplatňujeme princip **těžit z různosti**. Vycházíme z faktu, že něco ví a zná každé dítě. Všichni však znají trochu odlišné věci a znají je jiným způsobem. Tyto různé zkušenosti a odlišnosti přímo využíváme ve vzdělávacích plánech. Ptáme se, **čím se lišíme, abychom se mohli vzájemně inspirovat**. Různosti využíváme k vzájemnému obohacování, k poznávání, k vzájemnému podněcování a k inspiraci (sociokognitivní konflikt).
- **Reflexivní dialog** - Učíme děti, jak se navzájem domluvit: pozorně naslouchat a snažit se porozumět, mluvit zřetelně a srozumitelně, být stručný, neodbíhat od tématu.

Při výběru pedagogických metod respektujeme principy mozkově kompatibilního učení (nepřítomnost ohrožení, smysluplný obsah, možnost výběru, přiměřený čas, obohacené prostředí, spolupráce, okamžitá zpětná vazba, dokonale zvládnutí). Dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností. Využíváme zejména:

- **Prožitkové učení**
  - spontaneita
  - objevnost
  - komunikativnost
  - prostor pro aktivitu a tvořivost
  - celostnost
- **Kooperativní integrované učení hrou a činnostmi**
- **Situační učení**
- Spontánní sociální učení
- Didakticky zacílená činnost, přímo či nepřímo motivovaná – spontánní či záměrné učení
  - řízené individuální činnosti
  - řízené skupinové činnosti
- **Komunitní kruh**
- konstruktivní styl učení
- činnostní učení
- **Efektivní komunikace:**
  - projevovat empatii
  - popisovat činnosti, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení šikovný - hodný)
  - vyjadřovat své pocity (Já – výroky)
  - vyvarovat se trestů, pochval a odměn, nahradit je „věcnou zpětnou vazbou“
  - využívat pozitivní komunikaci (nepoužívat zápory)
  - nechávat dětem pocítit přirozené následky
  - dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je slyšet více děti než učitelku)
  - podporovat samostatnost dětí možností výběru a vracením otázek

Základní výchovně vzdělávací formy - činnosti dětí jsou:

- Hra
- Komunikace
- Práce - Tvořivá aktivita s důrazem na vedení k samostatnosti
- Kooperativní hry a činnosti
- Experimentace
- Psychomotorická cvičení
- Výlety

Veškeré činnosti a aktivity organizujeme tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě, experimentování, samostatnosti, komunikaci, hodnocení a sebehodnocení, spolupráci a vytvářely možnosti realizace pro všechny typy inteligence.

Volíme takové organizační formy a metody, které zohledňují vývojové potřeby dětí, aktuální úroveň osobního rozvoje dětí ve třídě, zdravou životosprávu, psychohygienu, individuální zvláštnosti a individuální tempo dítěte. Učitelky pomáhají organizovat dětem aktivity, ale nevnucují je. Podporujeme sebehodnocení, zpětnou vazbu.

Metody rozvíjející úroveň vzdělávacích cílů:

ZNALOSTI	POROZUMĚNÍ	APLIKACE	ANALÝZA, SYNTÉZA TVORBA	HODNOCENÍ
Nápodobování	Pokus	Dramatizace	Herní projekty	Tvorba portfólia
Cvičení	Exkurze	Didaktická hra	Tématické hry	Portfólio
	Rozhovor	Diskuse	Prezentace	
	Komunitní kruh	Pohybová hra	Samostatná tvorba	
	Myšlenková mapa	Výroba	Společná tvorba	
	Pozorování		Sportovní hra	
	Četba			
	Vycházka			
	Vysvětlení			

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- ❖ tematické celky (tvoří základní nabídku)
- ❖ pedagogické projekty (nap. karneval)
- ❖ režimové programy (např. ranní cvičení)
- ❖ doplňkové programy (např. flétny)

Tradiční akce školy (pedagogické projekty):

- vánoční rozjímání
- tvořivá dílna pro děti a rodiče
- karneval
- jarní putování
- olympiáda
- besídka pro rodiče
- rozloučení s předškoláky

Další aktivity (doplňkové programy):

- Čarování s hlinou – keramika
- Klíček pro jazýček – logopedická prevence
- Veselé pískání a zdravé dýchání, hra na zobcovou flétnu
- Pěvecký kroužek Zvoneček
- Narozeninový den

Rituály

- ranní kruh - přivítání
- svačina, oběd
- odpočinek

5.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují podpurná opatření¹⁰.

Podpurná opatření promýšlíme vždy v souladu s nejlepším zájmem dítěte, poskytujeme ihned po zjištění potřebné podpory. Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpurná opatření prvního stupně kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání dítěte, učitelé přizpůsobují svoje vzdělávací strategie možnostem dítěte. Pro děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpurných opatření prvního stupně, **sestavuje učitel Plán pedagogické podpory**, aby děti dostávaly takovou podporu, jakou skutečně potřebují a cítily se úspěšné. Promýšlíme, zda v případě dětí, které vykazují dílčí oslabení, se jedná o „zrání“ nebo je třeba intervence v podobě PLPP.

Podpurná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a vytváří **Individuální vzdělávací plán**.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) dítěte:

Východiskem pro zpracování PLPP jsou rozhovory nad pedagogickou diagnostikou a portfoliem dítěte mezi učiteli, kteří s dítětem pracují, s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Důležitá je úzká spolupráce s rodiči.

- Plán PLPP sestavuje třídní učitel na základě závěrů pedagogické diagnostiky dítěte a to v případě, že běžné metody a formy práce nejsou účinné a nedaří se vytvářet podmínky pro rozvoj dítěte. PLPP obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpurná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Cíle (popis toho, co od nás dítě potřebuje) stanovujeme zcela konkrétní s vědomím, že posun v rozvoji dovedností a postojů má být vyhodnocen do tří měsíců. Do podpurných opatření zaznamenáváme pouze to, co pro konkrétní dítě budeme dělat EXTRA, mimo běžnou vzdělávací činnost učitele.
- Návrh na sestavení a následnou tvorbu PLPP bude projednán na pedagogické radě. Pedagogická rada bude informována o konkrétních cílech, realizaci, způsobech kontroly osvojení dovedností a vyhodnocení PLPP.

¹⁰ vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

- **Termín přípravy PLPP** projedná třídní učitel s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- **Realizace plánu** znamená změnu učitelů v přístupu k dítěti, specifickou nabídku aktivit včetně hodnocení. Učitelé společně průběžně vyhodnocují a aktualizují plán v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- **Vyhodnocení** se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP třídní učitel vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči. Pokud podpůrná opatření nejsou pro dítě a jeho vzdělávací potřeby dostačující, jsou rodiče vyzváni k návštěvě Školního pedagogického zařízení.
- PLPP i IVP se vždy projednávají učitelé se zákonnými zástupci dítěte na společné konzultaci, jejíž součástí je diskuse nad portfoliem dítěte

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu individuálního vzdělávacího plánu

(dále jen IVP) dítěte:

- **Východiskem** pro zpracování IVP jsou podpůrná opatření druhého až pátého stupně na základě **doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ)** a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte.
- **IVP obsahuje** údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem vzdělávání a hodnocení dítěte včetně jména pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje.
- **Termín** zpracování IVP je do jednoho měsíce od doporučení ŠPZ, třídní učitel projedná IVP s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- **Realizaci IVP** ve spolupráci se školou sleduje ŠPZ a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou podporu. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- **Vyhodnocení** se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě IVP. Třídní učitel vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči.

5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Za nadané dítě se považuje dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadané dítě dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP¹¹. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Z hlediska zajištění průběhu vzdělávání je pro nás nejdůležitější rozpoznávání nadání, při pedagogické diagnostice pozornost věnujeme „dvoji výjimečnosti“. Využíváme pomůcek pro škálování nadání. Obohacujeme vzdělávací nabídku dle charakteru nadání s cílem prohloubit a rozšířit možnosti uplatnění nadání, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí k danému tématu. Spolupracujeme s odborníky na PdF MU, kteří se zaměřují na oblast nadaných dětí.

5.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Východiskem pro pedagogické působení je respektování vývojových specifíků, individuálních potřeb a možností těchto dětí. Pro učení využíváme schopnosti dítěte nápodoby, situační učení, prožitky a především hry. Aktivity často opakujeme, vytváříme jednoduché a pravidelné rituály. Základem působení je poskytování citové a emoční podpory, pocitu bezpečí, pravidelný denní režim a srozumitelná pravidla. Zajišťujeme nabídku činností, ve které děti mohou rozvíjet smyslové vnímání, pohybové dovednosti, řeč, sociální zkušenosti, základní hudební, výtvarné a pracovní schopnosti.

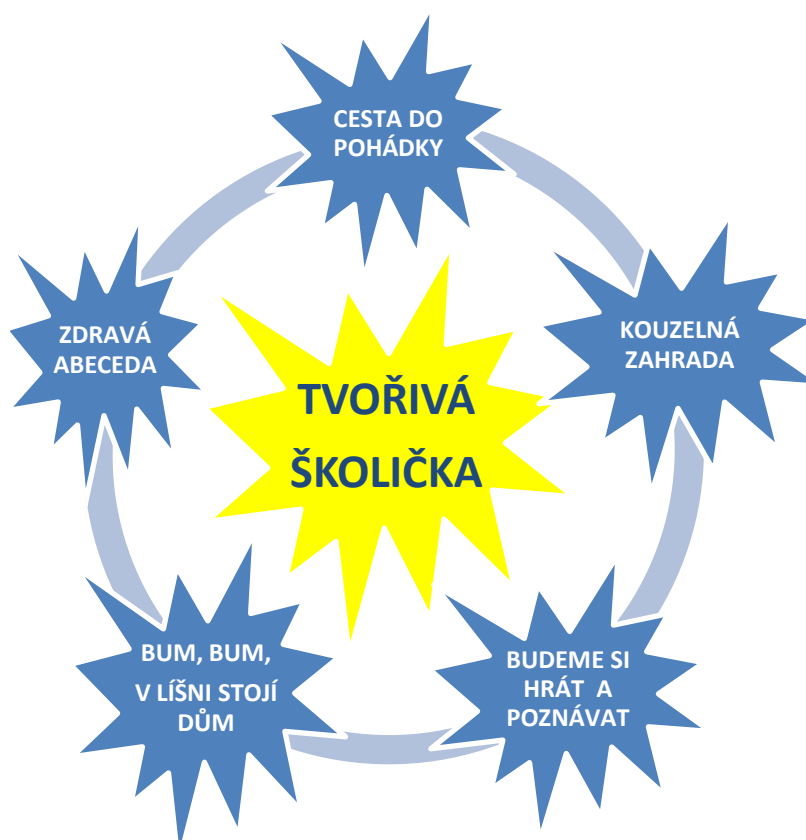
---

¹¹ PLPP – Plán pedagogické podpory

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. Integrované bloky ŠVP PV zahrnují vzdělávací oblasti, charakteristiku hlavního smyslu integrovaného bloku, okruhy činností a očekávané výstupy:

- Náš vzdělávací obsah je **strukturovaný přehled učiva** v integrovaných blocích (dále jen IB), který jasně formuluje vzdělávací přínos pro děti a který je **východiskem** pro přípravu a realizaci třídních integrovaných bloků (dále jen TIB).
- Obsahuje systém tematicky zaměřených celků, jehož smyslem je rozvíjení osobností dětí.
- Tematické okruhy jsou charakterizovány v tom smyslu, čím přispívají a pomáhají ke vzdělávacím cílům, IB jsou otevřené, průběžně dotvářené.
- Klíčové kompetence (dále jen KK) slouží i k hodnocení realizovaných IB. Ptáme se: „Vedly námi zvolené činnosti k tématu k rozvoji KK?“
- Školní integrované bloky (dále jen ŠIB) **rozpracováváme** do dílčích třídních integrovaných bloků (dále jen TIB), **tematických částí** a konkretizujeme vzdělávací nabídku v souladu se zájmy a potřebami dětí. Propojujeme potřeby konkrétních dětí s požadavky formulovanými v ŠVP PV.
- Tematické celky třídních integrovaných bloků v třídním vzdělávacím programu tvoří ucelené součásti učiva, rozvedené do konkrétní nabídky činností, propojené tématem, které je dětem blízké a srozumitelné, jsou dostatečně široké a komplexní, aby zasahovaly celou osobnost dítěte a obsahově bohaté a pestré, aby si děti mohly vybrat. Možnost vlastní volby plní funkci přirozené motivace a zajišťuje dětem možnost postupovat podle vlastních individuálních možností a předpokladů.

Integrovaný blok		BUDEME SI HRÁT A POZNÁVAT		
Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:		Vzdělávacím záměrem učitelů je odemknout klíč dítěte k sobě a kamarádům, základním pravidlům a řádu v mateřské škole		
K učení		<ul style="list-style-type: none"> ▪ soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů ▪ odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí 		
K řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého ▪ nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu 		
Komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog ▪ dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) 		
Sociální a personální		<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej ▪ ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy 		
Činnosti a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat ▪ dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky ▪ Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat. 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	lidské tělo a jeho části (hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce, včetně pohlavních), jeho vývoj a změny (narození, růst těla a jeho proměny); sebeobsluha (hygiena, stolování, oblékání, úklid);	<ul style="list-style-type: none"> ➢ uvědomění si vlastního těla ➢ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat potravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat se apod.) • Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • Pojmenovat části těla, některé orgány, zná jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem

Dítě a jeho psychika	<p>lidé a jejich vlastnosti (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, dané pohlavní rozdíly)</p> <p>každý je jiný (přirozená různost lidí)</p> <p>já (individuální charakteristiky, osobnost, právo být sám sebou)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování) ➤ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování) ➤ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) ➤ Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní samostatnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost, a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické alogické, obrazné a pojmové) • Spontánní hra • Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní • Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách • Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Přemýšlet, vést jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • Rozhodovat o svých činnostech • Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city přizpůsobovat jim své chování • Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky) • Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
Dítě a ten druhý	<p>mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)</p> <p>pravidla vzájemného chování (doma, v mateřské škole, na veřejnosti herní pravidla)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému ➤ Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navázání a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> • Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým • Aktivity podporující sblížení dětí • Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonávat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost	<p>pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce)</p> <p>mravní zásady</p>	<p>➤ Poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>➤ rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Běžná každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ • Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich odlišné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí s prostředím školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
Dítě a svět	<p>věda a technika (technické přístroje, se kterými se dítě setkává)</p>	<p>➤ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) 	<ul style="list-style-type: none"> • Všimát si změn a dění v nejbližším okolí • Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžné proměnlivým okolnostem doma i v MŠ

Integrovaný blok	BUM, BUM – V LÍŠNI STOJÍ DŮM
<p>Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:</p>	<p>Vzdělávacím záměrem učitelů je odemknout klíč dítěte k věcem, místu, školce, městu, rodině, k tradicím</p>
<p>K učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
<p>K řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivaci k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
<p>Komunikativní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
<p>Sociální a personální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost ▪ napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
<p>Činnosti a občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřen aktuálnímu dění ▪ Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<p>věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky, jejich užívání).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, pohyblivost, dýchání apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí ➤ rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) • Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • Smyslové a psychomotorické hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
Dítě a jeho psychika	<p>předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů)</p> <p>elementární časové pojmy a souvislosti (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování) ➤ Získání relativní citové samostatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • Samostatná slovní projev na určité téma • Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo • Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování, sebehodnocení • Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • Estetické a tvůrčí aktivity (slovesní, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • Cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolu a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) • Hry na téma rodiny, přátelství apod. • Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližující dítěti přirození časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. • Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • Uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • Prožívat a dětským způsobem projevovalat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý	<p>rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině apod.) ➤ rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách • Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny, vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarády) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • Spolupracovat s ostatními • Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
Dítě a společnost	<p>kultura a umění (kultura prostředí, ve kterém dítě žije, lidové zvyky, tradice, svět výtvarného a dramatického umění, svět hudby, svět sportu, jak se lidé baví)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije ➤ vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vtaů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Různé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
Dítě a svět	<p>prostředí, v němž dítě žije (domov, škola, obec, okolí domova, okolí školy, život a dění v obci - doprava, ulice, obchody, lékař, důležité instituce, nákupy) – 2. část</p> <p>látky a jejich vlastností (voda a vzduch, nerosty, kovy, suroviny, přírodní materiály a jejich vlastnosti, umělé materiály)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu ➤ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí) • Osvojit si elementární poznatky o okolím prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukávek v okolí dítěte

Integrovaný blok		CESTA DO POHÁDKY		
Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dětem základy klíčových kompetencí:		Vzdělávacím záměrem učitelek je odemknout klíč dítěte ke slovům, řeči, myšlení, řešení problémů, bezpečí		
K učení		<ul style="list-style-type: none"> ▪ klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo ▪ Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí 		
K řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> ▪ problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost ▪ při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích 		
Komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) ▪ ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní 		
Sociální a personální		<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování 		
Činnostní a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých. ▪ Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat. 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	Ochrana, bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrozcím při hrách, v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, věcmi a jevy);	➤ osvojení si dovedností důležitých o podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika	<p>dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly), sdělování (knížky, film, divadlo)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) ➤ osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) ➤ Rozvoj schopnosti sebeovládání ➤ rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění dle skutečnosti i obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • Přednes, recitace, dramatizace, zpěv • Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • Prohlížení a „čtení“ knížek • Sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte • Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, vážnost apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Domluvit se slovy i gesty • Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduše dramatickou úlohu apod.) • Sledovat a vyprávět příběh, pohádku • Chápat slovní vtíp a humor • Poznat některá písmena a číslice, popř. slova • Poznat napsané své jméno • Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
Dítě a ten druhý	<p>vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením 	<ul style="list-style-type: none"> • Porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad • Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
Dítě a společnost	<p>společenské role (dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím či zaměstnáním)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu • Receptivní slovesné, literární či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojení si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává 	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět	<p>co je nebezpečné (nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, se zdraví ohrožujícími látkami, běžné přírodní a povětrnostní jevy, situace hromadně ohrožující)</p>	<p>➤ rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varující dítě před nebezpečím • Práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
-------------	--	--	--	--

Integrovaný blok		ZDRAVÁ ABECEDA		
<p>Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:</p>		<p>Vzdělávacím záměrem učitelů je odemknout klíč dítěte ke zdravé výživě, zdravému pohybu a vnitřní pohodě</p>		
K učení		<ul style="list-style-type: none"> ▪ získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení 		
K řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit ▪ chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit 		
Komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> ▪ domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci ▪ v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou 		
Sociální a personální		<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky ▪ spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout 		
Činnostní a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem ▪ Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu. ▪ Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<p>zdravé životní návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny);</p>	<p>➤ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>➤ osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • Konstruktivní a grafické činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachovávat správné držení těla • Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • Vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit podle pokynu • Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb s hudbou • Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika	<p>prostorové pojmy a souvislosti (v prostoru i v rovině, uspořádání předmětů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu ➤ vytváření pozitivního vztahu i intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení ➤ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat ➤ rozvíjet poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • Námětové hry a činnosti • Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • Utvořit jednoduchý rým • Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, antonymy, homonyma • Vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení • Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Dítě a ten druhý	<p>vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> • Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • Společná setkávání, povídání, sdílení, aktivní naslouchání druhému • Hry, přirození i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor nebo postoj, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
Dítě a společnost	<p>práce, pracovní činnosti a role (pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony a činnosti, řemesla, povolání, zaměstnání)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitu přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel, povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti) • Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět	životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody)	➤ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy ➤ rozvoj úcty i životu ve všech jeho formách	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • Ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí • Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek, čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
-------------	--	---	--	---

Integrovaný blok		KOUZELNÁ ZAHRADA		
Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:		Vzdělávacím záměrem učitelů je odemknout klíč dítěte k přírodě, ekologii		
K učení		<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům 		
K řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti 		
Komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku 		
Sociální a personální		<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem ▪ při setkávání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout 		
Činnostní a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá ▪ Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	ochrana osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence onemocnění),	➤ vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	<ul style="list-style-type: none"> • Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika	<p>číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření základů pro práci s informacemi ➤ získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • Činnosti zaměřené k vytváření (chápaní pojmů a osvojování si poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrázkovým materiálem, s médií apod.) • Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné a praktické aplikace • Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) • Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet podstatné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využít (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.) • Rozlišovat některé obrázkové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) • Sledovat očima zleva doprava • Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem • Zorganizovat hru • Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
Dítě a ten druhý	<p>rodina (rodina ve světě zvířat)</p> <p>pravidla chování v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
Dítě a společnost	<p>rozmanitost lidského světa (naše vlast, jiné země, národy a kultury, multikultura)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností ➤ rozvoj společenského i estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitu přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jejich kulturním prostředí apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět	<p>příroda živá i neživá (rostliny, živočichové), přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě)</p> <p>rozmanitost přírody i světa a jeho řád (země, hory, řeky, pohoří, světadíly, planeta Země, vesmír)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznávání jiných kultur ➤ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její řád, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice • Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
-------------	--	--	--	---

6.2. Doplnkové programy

- Čarování s hlínou – keramika
- Klíček pro jazýček – logopedická prevence
- Veselé pískání – zdravé dýchání
- Pěvecký kroužek Zvoneček

Doplnkový program	ČAROVÁNÍ S HLÍNOU												
Charakteristika hlavního smyslu	Hlína je prostředkem k získání informací, pocitů a vjemů. Chceme vytvořit podmínky, aby se dítě mohlo vyjádřit se originálním způsobem a rozvíjet svou zručnost. Program umožňuje dítěti TVORIT: přemýšlíme – objevujeme – řešíme – sebevychování – sebehodnocení - přemýšlíme.												
Organizace:	V každé třídě jsou vytvořeny takové materiální podmínky pro keramickou dílnu, které umožňují její využívání kdykoliv v průběhu dne. Děti mají možnost pracovat v dílně na základě vlastního spontánního zájmu individuálně nebo ve skupince. Na základě prožitků dětí připravujeme konkrétní projekty nebo navazujeme na třídní vzdělávací plány.												
Časový rozsah:	Program realizujeme průběžně, během celého školního roku.												
Věková skupina:	3 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.												
Hlavní okruhy činností	Manipulační činnosti s pomůckami a nástroji potřebnými k práci s keramickou hlínou. Spontánní hra a experimentování s hlínou. Grafické napodobování symbolů a znaků. Zkoumání a poznávání vlastností materiálu. Konkrétní operace: modelování z hroudy, z válečku, z kuliček, z plátu, z volné ruky, lepení, zdobení. Barvení, glazování výrobků, vypalování v peci, výstavy prací dětí.												
Vzdělávací oblasti	<table border="0"> <tr> <td>Dítě a jeho tělo:</td> <td>rozvoj koordinace ruky a oka při modelování</td> </tr> <tr> <td>Dítě a psychika:</td> <td>podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku</td> </tr> <tr> <td>Dítě a ten druhý:</td> <td>rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností</td> </tr> <tr> <td>Dítě a společnost:</td> <td>rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností</td> </tr> <tr> <td>Dítě a svět:</td> <td>rozvoj estetického vnímání a citění</td> </tr> <tr> <td></td> <td>osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás</td> </tr> </table>	Dítě a jeho tělo:	rozvoj koordinace ruky a oka při modelování	Dítě a psychika:	podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku	Dítě a ten druhý:	rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností	Dítě a společnost:	rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností	Dítě a svět:	rozvoj estetického vnímání a citění		osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás
Dítě a jeho tělo:	rozvoj koordinace ruky a oka při modelování												
Dítě a psychika:	podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku												
Dítě a ten druhý:	rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností												
Dítě a společnost:	rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností												
Dítě a svět:	rozvoj estetického vnímání a citění												
	osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás												
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládnout koordinaci ruky a oka ➤ umět uklidit výtvarný materiál a pomůcky ➤ vyjádřit zážitky, prožitky a myšlenky různým způsobem ➤ umět se soustředit na práci, na úkol ➤ projevit radost, vymýšlet nová řešení ➤ dodržovat dohodnutá pravidla při společné tvorbě 												

Doplňkový program	PĚVECKÝ KROUŽEK: Zvoneček
Charakteristika hlavního smyslu	Naším záměrem je rozvíjet hudební schopnosti a dovednosti dětí, podporovat je v osobitém projevu, hře s hudebním materiálem. V pěveckém kroužku děti dostávají příležitost rozvíjet pěvecký hlas. Chceme děti rozezpívat a k tomu jim vytvořit podmínky pro realizaci systému hlasového, sluchového a rytmického výcviku.
Organizace:	Pěvecký kroužek vede pověřená paní učitelka.
Časový rozsah:	Program pravidelně realizujeme 1x týdně od 15. 10. do 15. 5.
Věková skupina:	5 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.
Hlavní okruhy činností	Sluchové hry, hry se zpěvem, hudebně pohybové hry, rytmizace. Zpěv písní, hra na jednoduché hudební nástroje, sledování a rozlišování tónů.
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo: rozvoj smyslu pro rytmus a pravidelnou pulzaci podporování rozvoje sluchového vnímání, rozvíjení správného dýchání a držení těla Dítě a psychika: rozvíjení hudebních schopností dětí Dítě a ten druhý: rozvoj kooperativních dovedností v rámci hudebních činností Dítě a společnost: osvojování si přiměřených hudebních dovedností i hudebně kulturních návyků Dítě a svět: osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ➤ hodnotit svoje osobní pokroky ➤ vyjádřit své prožitky pomocí hudby ➤ vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností ➤ zvládnout základní hudební dovedností vokální i instrumentální

Doplňkový program	Veselé pískání – zdravé dýchání: Flétnička
Charakteristika hlavního smyslu	Naším záměrem je rozvíjet myšlení, hudební schopnosti, dovednosti a vztah k hudbě
Organizace:	Program Flétnička je organizován v každé třídě tak, aby skupinka dětí měla zajištěné podmínky pro dobré soustředění a sluchové vnímání. Program vede pověřená učitelka.
Časový rozsah:	Program realizujeme 1x týdně od 15. 9. do 15. 5., třídy si stanoví konkrétní den.
Věková skupina:	5 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.
Hlavní okruhy činností	Sluchové hry, hry se zpěvem, hudebně pohybové hry, rytmizace. Zpěv písní, hra na jednoduché hudební nástroje, sledování a rozlišování tónů.
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo: nácvik a rozvíjení správného dýchání rozvíjet koordinaci sluchových, zrakových a motorických receptorů, jemné motoriky Dítě a psychika: posilování kladného vztahu k hudbě Dítě a ten druhý: rozvoj kooperativních dovedností v rámci hudebních činností Dítě a společnost: prolínání rozumové a citové stránky při hře na nástroj Dítě a svět: upevňovat tonální a rytmické citění
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout základní hudební dovednosti při hře na hudební nástroj ➤ prožívat radost z poznaného a zvládnutého ➤ vyjádřit radost pomocí hudby ➤ učit se hodnotit svoje osobní pokroky. ➤ zacházet s jednoduchými hudebními nástroji

Doplňkový program	Logopedická prevence: Klíček pro jazýček										
Charakteristika hlavního smyslu	Naším záměrem je rozvíjet řeč a předcházet řečovým vadám tím, že budeme podporovat dýchání, sluchové vnímání, pozornost, gymnastiku mluvidel, artikulační cvičení, správnou výslovnost a komunikační dovednosti.										
Organizace:	V každé třídě samostatně zajišťují učitelky na třídě. Skupinová práce v interaktivní učebně Klíček.										
Časový rozsah:	Logo chvílky jsou pravidelně denně zařazovány jako součást ranního cvičení – gymnastika mluvidel, v režimovém čase před spaním – motorická a dechová cvičení, individuálně a skupinově dle potřeb.										
Věková skupina:	3 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.										
Hlavní okruhy činností	Dechová cvičení, hry pro rozvoj obratnosti mluvidel, fonemického sluchu, artikulační cvičení, motoriky, pozornosti, psychomotorické hry										
Vzdělávací oblasti	<table border="0"> <tr> <td>Dítě a jeho tělo:</td> <td>rozvíjení správného dýchání a ovládnutí řečového aparátu přiměřeně věku dítěte</td> </tr> <tr> <td>Dítě a psychika:</td> <td>osvojení si přiměřených řečových schopností a schopnosti porozumění a pochopení</td> </tr> <tr> <td>Dítě a ten druhý:</td> <td>rozvíjení vzájemných řečových i neřečových komunikativních dovedností</td> </tr> <tr> <td>Dítě a společnost:</td> <td>posilování kladného postoje k spoluvytváření společné komunikace a vyjadřování</td> </tr> <tr> <td>Dítě a svět:</td> <td>rozvíjet schopnosti vyjádřit postoj</td> </tr> </table>	Dítě a jeho tělo:	rozvíjení správného dýchání a ovládnutí řečového aparátu přiměřeně věku dítěte	Dítě a psychika:	osvojení si přiměřených řečových schopností a schopnosti porozumění a pochopení	Dítě a ten druhý:	rozvíjení vzájemných řečových i neřečových komunikativních dovedností	Dítě a společnost:	posilování kladného postoje k spoluvytváření společné komunikace a vyjadřování	Dítě a svět:	rozvíjet schopnosti vyjádřit postoj
Dítě a jeho tělo:	rozvíjení správného dýchání a ovládnutí řečového aparátu přiměřeně věku dítěte										
Dítě a psychika:	osvojení si přiměřených řečových schopností a schopnosti porozumění a pochopení										
Dítě a ten druhý:	rozvíjení vzájemných řečových i neřečových komunikativních dovedností										
Dítě a společnost:	posilování kladného postoje k spoluvytváření společné komunikace a vyjadřování										
Dítě a svět:	rozvíjet schopnosti vyjádřit postoj										
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně vyslovovat ➤ samostatně a smysluplně vyjadřovat svoje myšlenky ➤ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky ➤ rozšiřovat aktivní slovní zásobu ➤ porozumět slyšenému ➤ domluvit se slovy i gesty 										

6.3. Třídní vzdělávací programy

Obsah třídního vzdělávacího programu tvoří:

1. Charakteristika třídy doplněná pozorovacími archy, přehledem individuálních cílů (aktualizace říjen, leden, duben), seznamy se záznamy o růstu dětí, plánky tříd – tvořivé dílničky, plán pořízení UP, plán individuálních konzultací, záznam o spolupráci s rodinou, zápisy z třídních schůzek.
2. Společná pravidla, návyky, třídní rituály, složka „Říkáme si, zpíváme si, hrajeme si“.
3. Pedagogické diagnostiky, záznamové archy pedagogického hodnocení, přehledy o rozvoji a učení dítěte – 2x ročně, vývojová kresba- 2x ročně, záznamy z konzultací s rodiči.
4. Rozvojová portfolia dětí
  - zásobníky individuálních, osobních prací dětí – individuální práce včetně sebehodnocení apod.
  - přihrádky – zejména pro předškoláky – individuální práce včetně sebehodnocení apod.
  - složky s výkresy.
5. Profesionální portfolia učitelů.
6. Vzdělávací obsah – třídní integrované bloky

Vzdělávací obsah - jak integrované bloky z ŠVP PV rozvíjíme v třídním programu:

Společně systematicky plánujeme v návaznosti na ŠVP PV konkrétní třídní integrované bloky - vzdělávací plány (tematické celky, pedagogické projekty, režimové a doplňkové programy) pro své třídy. Konkretizujeme vzdělávací obsah ŠVP PV tak, aby byl užitečný pro konkrétní třídu dětí, rozpracováváme jej do činností odpovídajících vzdělávacím potřebám dětí.

Plán zahrnuje více vzdělávacích oblastí. Snažíme se o vnitřní propojenost a smysluplnost učiva. Zvažujeme rozvoj celé osobnosti dítěte i jeho kompetencí (poznatky, dovednosti, hodnoty, postoje) a **hledáme optimální cesty vzdělávání** dětí. Vytváříme podmínky pro prožitkové učení, individuální i kooperativní učení.

K tvorbě TIB využíváme na naší škole společnou předlohu, která obsahuje základní strukturu TIB.

Pravidla pro tvorbu třídních integrovaných bloků (dále jen TIB):

1. Východiska

Východiskem pro uspořádání učiva a vzdělávací nabídky v TIB jsou pro nás zájmy, možnosti a potřeby dětí.

Vzdělávací nabídku (činnosti) pro děti připravujeme na základě:

- poznatků, které o dětech máme (toho, co jsme o dětech zjistili na základě pozorování a vyhodnocování jejich pokroků v učení v pedagogické diagnostice)
- zájmů a přání dětí, na základě konkrétních návrhů dětí (společné plánování s dětmi)
- konkrétního školního integrovaného bloku v ŠVP PV
- výsledků evaluace, hodnocení a reflexe předchozího TIB, které jsou pro nás východiskem a oporou k cílené a promyšlené vzdělávací nabídce

2. Příprava

Téma

- Témata v TIB bezprostředně souvisí s životem dětí. Chceme, aby pro děti byla blízká, zajímavá a užitečná, vycházela z jejich přirozených zkušeností. Výběr tématu je významný – svět očima dítěte.
- Flexibilně, na základě analýzy situace ve třídě vybíráme jedno z témat školního ŠIB pro dílčí téma a realizaci ve třídě, tvorbu TIB. Reagujeme tak na aktuální události a situace ve chvíli, kdy k nim dojde a děti se tak mohou učit poznatkům a dovednostem v okamžiku, kdy je potřebují a díky tomu lépe porozumí jejich smyslu. Využíváme pro plánování i témata, které „přinesou“ děti. Téma také odvozuje od poznatkových okruhů definovaných v ŠVP PV.
- Témata ze života dětí třídě vytváří konkrétní vzdělávací nabídky, která umožňuje dětem učit se „tady a teď“.

Zapojení dětí do plánování – plánovací kroužky

- Začínáme tím, že o tématu s dětmi besedujeme. „Společné plánování s dětmi“.
V počáteční fázi zjišťujeme, co děti již o tématu vědí, co by je zajímalo, co by chtěly zažít, na co můžeme navázat. Konkrétní náměty dětí zaznamenáváme na „tabuli“, následně je promítáme do přípravy plánu nebo společně s dětmi modifikuje, aby nabídka byla pro děti proveditelná, zajímavá a přitažlivá (vnitřní motivace – nástroj individualizace)

Vzdělávací záměry, cíle, očekávané výstupy, klíčové kompetence

- Promyslíme vzdělávací záměry a **hlavní společné cíle**, tedy to, co chceme děti naučit na úrovni třídy a jak budeme realizovat **rozvojové cíle** uvedené v pedagogických diagnostikách dětí. **Společné třídní cíle** propojujeme s tématem a obsahem činností dětí. Dílčí cíle konkretizujeme k našemu tématu. Každá z realizovaných činností současně rozvíjí i další didaktické cíle, které vědomě podporujeme. Aby naplňování cílů bylo účinné a pro děti užitečné, sledujeme při aktivitách současně, co děti dělají a jak to dělají, tedy jaké **klíčové kompetence** získávají. Rozvojové cíle jsou součástí pedagogických diagnostik.
- Očekávané výstupy formulujeme do konkrétní podoby použitím nástroje „Konkretizovaných očekávaných výstupů“ (dále jen KOVY), co konkrétně mají děti příležitost se naučit, jaké zkušenosti, dovednosti, poznatky, postoje a hodnoty mohou děti získat.

Vzdělávací nabídka – činnosti a aktivity vztahující se k tématu

Aby děti měly rozvinutou nějakou dovednost, musíme naplánovat činnosti (vzdělávací nabídku), které dětem umožní rozvinout znalosti, dovednosti a schopnosti (výstupy).

- Navrhujeme konkrétní činnosti, které k očekávaným výstupům povedou (co konkrétně dětem nabídneme, o čem si budeme povídat, co budeme s dětmi dělat apod.)

Plán vzdělávací nabídky obsahuje:

- Společné nebo skupinové **činnosti ve třídě** vztahující se k tématu přímo řízené učitelem
- Společné nebo skupinové činnosti řízené a nepřímo řízené učitelem **na pobytu venku**
- **Zapojení rodičů** do tématu
- **Četbu** před odpoledním odpočinkem ve vztahu k tématu
- **Samostatné činnosti dětí** vztahující se k tématu (strukturovaná vzdělávací nabídka činností do tvořivých dílniček), které pokrývají styly, druhy učení a všechny typy inteligence. Každá z činností respektuje tyto **čtyři zásady**:
  1. Činnost dělají děti bez přímého vedení učitelkou – samostatně.
  2. Činnost je založena na spolupráci dětí.
  3. Činnost dětem umožňuje volit vlastní postup, samy objevují jednotlivé kroky řešení úkolu.
  4. K činnosti si samy děti volí pomůcky, materiály. Samy si materiály přichystají i uklidí.

3. Realizace

- Umožňujeme dítěti se rozhodnout a samostatně volit činnosti (podpora vnitřní motivace)
- Pracujeme se zpětnou vazbou (průběžně vyhodnocujeme a dle výsledků i zájmů dětí operativně rozvíjíme a obměňujeme vzdělávací nabídku)

- Prostřednictvím cíleného pozorování dětí v přirozených situacích mapujeme individuální pokroky dětí v učení. Výsledky z pozorování zaznamenáváme a pracujeme s nimi při tvorbě vzdělávací nabídky pro třídu a v rovině individuální, individuální plánování pro jednotlivé děti.

4. **Hodnocení**

- **Zapojení dětí do hodnocení – hodnotící a reflexní kroužky**
  - na základě zpětné vazby od dětí upravujeme vzdělávací nabídku tak, aby odpovídala jejich potřebám.
  - Společné hodnotící kroužky k tématu: „Co už dokážu“, záznam do myšlenkových map
- Promýšlíme evaluaci, průběžně hodnotíme, zda náš plán funguje:
  - co se děti učí, jaké konkretizované očekávané výstupy získávají, podle čeho to poznám
  - jak jsou připraveny podmínky pro učení
  - jak se daří realizace činností, čím jsem k tomu přispěla, volba metod a forem práce učitele
- **Hodnocení tematického plánu (evaluace TIB):**
Pro hodnocení toho, co se děti skutečně v rámci tématu skutečně naučily, využíváme KOVY. K hodnocení vlastní práce, toho čím učitel přispěl k rozvoji dovedností u dětí, provádíme sebereflexi, využíváme nástroj Rámec profesních kvalit učitele MŠ. Poznatky získané z pozorování využíváme k okamžité intervenci u dětí a k záznamům do portfolií jednotlivých dětí.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

7.1. Systém vnitřní evaluace a hodnocení MŠ

Záměrem evaluace je zlepšení či udržení kvality v činnosti školy a řídí se těmito **pravidly**:

- Hodnocení školy se účastní všichni zaměstnanci.
- Hodnocení probíhá v určitých fázích, které na sebe navazují a opakují se.
- Výsledkem každé etapy sebehodnocení je analýza současného stavu na kterou navazuje plán, co je třeba zlepšit a plán realizace.
- V autoevaluaci, v metodách rozlišujeme označení metod:
  - „D“ : dotazníky, které reflektují soulad programu s RVP a podklady vychází z metodiky VÚP;
  - „F“ : formuláře, které si vytvořila škola speciálně k naplňování našich konkrétních záměrů a cílů, detailnější popis žádoucího stavu.

7.2. Oblasti, techniky, časový plán, odpovědnost - AUTOEVALUACE

CÍL – CO hodnotíme	REALIZACE			VYHODNOCENÍ	
	JAK		Četnost v měsících	KDO	Výstupy
	metody	kritéria			
1. ŠVP Soulad ŠVP a TVP s RVP PV	Dotazník č.1	Kvalita způsobu zpracování ŠVP Kvalita naplňování zvolených záměrů (cílů a výstupů), naplňování cílů programu.	5/2020 + 36	učitelé + zaměstnanci	Vlastní hodnocení školy: VHŠ. Závěrečná zpráva se stanovením závěrů pro další rozvoj školy. Zpracuje ředitelka
	Plnění cílů ŠVP	Formulář č. 2018	Závěry a záměry	červen	učitelé + zaměstnanci
TVP, zpracování a realizace TIB	Hospitace	Propojenost cílů a obsahu vzdělávání (činností)	6	ředitelka	Zápis kontrolní činnosti
2. Podmínky ke vzdělávání věcné, životospráva, psychosociální, organizační	Dotazník č. 2.1	Kvalita podmínek vzdělávání v porovnání s RVP	5/2019 + 36	Všichni zaměstnanci	VHŠ ředitelka
Realizace zásady "POHODA PROSTŘEDÍ" - stanovení jasných pravidel, posilování prosociálního chování	Pozorování Hospitace F 2.1.1	Kompetence: problémy se snaží řešit samostatně Výstup: - umí se bránit projevům násilí druhého dítěte - umí se domluvit na společném řešení problému	Průběžně leden	učitelé Tř. učitelé	Pololetní hodnocení TVP Zápis pedagogické rady
Klima školy – zaměstnanci	Porady	Dodržování Školního řádu Provozního řádu Vnitřních směrnic MŠ	prosinec	Vedoucí z.	Zápis porad a kontrola závěrů
	F 2.1.2.1	Sluníčko	duben	zaměstnanci	Zpráva – Zpracuje zástupkyně

Organizační formy	F 2.1.2	Přínosy a rizika pro děti	leden	učitelé	Písemná zpráva v pololetí ŠR
Pedagogické a provozní porady	Rozhovor, analýza	Učelnost, realizace stanovených cílů školy	Plán porad srpen	Pověření učitelé	Zápis z porad, včetně závěrů a opatření
Spolupráce s rodiči	Dotazník č. 2.2	Kvalita spoluúčasti rodičů	5/2018	učitelé	VHŠ ředitelka
	Formulář 2.2.1.		6/2019	rodiče	Evaluační zpráva závěrečná – konec školního roku
Řízení školy, personální a pedagogické podmínky	Dotazník č. 2.3 hospitace	Kvalita výchovně vzdělávací práce učitelů, včetně součinnosti provozních zaměstnanců a učitelů	5/2019	učitelé	VHŠ ředitelka
Profesní růst zaměstnanců	Rozhovory Analýza F 2.3.1	Plán dalšího vzdělávání	září	všichni	Periodické pracovní hodnocení Zprávy ze vzdělávacích akcí
Autoevaluace práce učitelky	Analýza portfolia F 2.3.2	Portfolia učitelů: Sebereflexe, sebeevaluace Sebehodnotící list POPR	červen	učitelé	Plán osobního rozvoje Stanovení osobních cílů
Práce zaměstnanců	Záměrné pozorování	Plán hospitací a kontrolní činnosti.	roční plán listopad	vedoucí z.	Hospitační záznamy Zprávy vedoucích zaměstnanců
Roční plán	analýza	Cíle a závěry	srpen	ředitelka	Údaje o MŠ Roční závěrečná písemná zpráva
3. Hodnocení průběhu vzdělávání	Dotazník č. 3	Přístup k dětem Pedagogický styl, TVP, Profesionalita učitelů	5/2019	učitelé	VHŠ ředitelka
TIB: Třídní integrované bloky	Spirála F 3.1.	Plánování, výsledky, Podmínky, Rizika	Po ukončení TIB	učitelé	Písemný záznam v hodnocení TIB + průběžné poznámky v TIB + individuální plány dětí
	F 3.1.1.	Indikátory individualizace			
	F 3.1.2.	Procesy			
Vyhodnocení TVP – celku Vyhodnocení int. bloků v TVP Podpora dítěte - jeho samostatnosti a sebevědomí	F 3.2.	Klíčové kompetence v TIB	červen	třídní učitelé	Písemná zpráva v pololetí a na konci školního roku s projednáním na pedagogických radách (tř. uč.)
	F 3.3.	Podpora samostatnosti dítěte			
	F 3.4.	Závěry evaluační zprávy			
	F 3.4.1.	Rizika volných her			
Jak se nám daří metoda práce "Tvořivé dílny"	rozbor hospitace	motivace dětí aktivita dětí možnost výběru činností pravidla pro práci v TD souběh činností pomůcky	říjen	učitelé	Průběžná zpráva Pedagogická rada - říjen Zápis pedagogické rady
Doplňkové programy	F 3.5.	Klíček: Logo – prevence	únor	pověření učitelé	Písemná zpráva v 1. pololetí
	F 3.6.	Zvoneček – pěvecký kroužek			
	F 3.7.	Flétnička			
	F 3.8.	Čarování s hlinou - keramika			
		Narozeninový den / OSV			
4. Hodnocení vzdělávacích výsledků: Sledování a hodnocení výsledků dětí, tj. rozvojových a učebních pokroků dětí: individuální vzdělávací pokroky dětí hledání optimálních cest vzdělávání dětí	portfolia didaktické listy dětské práce popisy situací přehled o rozvoji dítěte	Kvalita - Výsledky vzdělávání (výstupy, kompetence, diagnostiky, ind. pokroky dětí, portfolia) Hodnocení třídy dětí Hodnocení jednotlivých dětí	5/2019	učitelé	VHŠ - ředitelka
INDIVIDUALIZACE Projektování rozvoje dítěte	Pozorování Záměrné pozorování	Přehled o rozvoji a učení dítěte	Průběžně, Harmonogram činností pro individualizaci	učitelé	Lístečky Záznam v TK, TIB – hodnocení Pozorovací archy Konkrétní závěry pro projektování rozvoje dítěte Přehled individuálních cílů PLPP, IVP
Záznamy o ind. pokrocích dítěte	pozorování rozbor	četnost, průkaznost, popisnost, uložení	červen	učitelé ředitelka	Evaluační zpráva závěrečná – konec školního roku
Práce dětí	Analýza portfolia	Individuální pokroky dětí Výkresy, PL, práce dětí	Plán kontrol	učitelé ředitelka	Zápis kontrolní činnosti
Vyvozování ind. vzdělávacích cílů a realizace stanovených závěrů	diagnostiky	Tabulky : Plán ind. závěru + diagnostiky	listopad	učitelé	Tabulka individuálních cílů
Předcházení poruchám učení	Diagnostické listy	Kompetence dětí, očekávané výstupy	říjen	učitelé	Individuální plán dítěte
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	F 4	Klíčové kompetence předškoláka	květen	učitelé	Záznam F4 v složce dítěte
	F4 - souhrn	KK za třídu dětí - předškoláci	březen	třídní učitelé	Písemná zpráva v pololetí a na konci školního roku s projednáním na pedagogických radách (tř. uč.)

8. Přílohy – neveřejné

9. Prováděcí plány - neveřejné

